

Conceptwetsvoorstel 'UBO-register' openbaar gemaakt

Onlangs heeft het (inmiddels demissionaire) kabinet het conceptwetsvoorstel 'Implementatiewet registratie uiteindelijk belanghebbenden' - beter bekend als het UBO-register - gepubliceerd. Dit wetsvoorstel wordt gepresenteerd als een maatregel in de strijd tegen personen die zich bezig houden met fraude, het witwassen van geld en de financiering van terrorisme. De groep personen die te maken zal krijgen met deze nieuwe wetgeving beperkt zich echter niet tot deze kring, maar raakt in potentie iedere ondernemer die als grootaandeelhouder of bestuurder betrokken is bij een vennootschap of stichting. Slecht nieuws derhalve voor de grootaandeelhouders van de goedwillende MKB-bedrijven die prijs stellen op hun privacy. In dit nieuwsbericht gaan wij in op de hoofdpunten van het voorstel die voor u van belang zijn.

Waarom een UBO-register?

De afkorting UBO staat voor Ultimate Beneficial Owner. In het Nederlands is dit "uiteindelijk belanghebbende" of "uiteindelijk begunstigde". Met het wetsvoorstel geeft het kabinet uitvoering aan een Europese richtlijn. Het register maakt inzichtelijk wie de uiteindelijk belanghebbenden zijn van ondernemingen die in Nederland zijn gevestigd en rechtspersonen die volgens hun statuten hun zetel in Nederland hebben ingeschreven. Hiermee wordt beoogd dat daders van misdrijven zoals witwassen en financieren van terrorisme niet hun identiteit verborgen kunnen houden achter verullende juridische structuren. Volgens het wetsvoorstel wordt de UBO-informatie geregistreerd in het handelsregister. Er komt dus geen apart UBO-register, zoals wel eerder was aangekondigd.

Voor wie geldt het register?

De reikwijdte van het register is heel ruim en geldt voor UBO's van alle rechtspersonen en ondernemingen met een registratieplicht op grond van de Handelsregisterwet. Alle uiteindelijk belanghebbenden van onder meer de volgende entiteiten vallen hieronder: B.V.'s, N.V.'s, stichtingen, verenigingen met volledige rechtsbevoegdheid, rederijen, maatschappen, vennootschappen onder firma, commanditaire vennootschappen, coöperaties en onderlinge waarborgmaatschappijen. Het register geldt daarnaast ook voor Algemeen Nut Beogende Instellingen (anbi's) die kwalificeren als onderneming of rechtspersoon met een registratieplicht op grond van de Handelsregisterwet.

Er wordt nog onderzocht of in aanvulling hierop ook een verplichting tot het registreren van UBO-informatie zou moeten gaan gelden voor fondsen voor gemene rekening (FGR). Voor deze fondsen geldt nu namelijk nog geen verplichting tot inschrijving in het handelsregister. Voor trusts geldt het register niet, omdat het Nederlandse recht deze rechtsfiguur zelf niet kent. Dit geldt overigens weer niet voor begunstigten van een trust. Het voorgaande betekent overigens niet dat door het gebruik van een buitenlandse rechtsfiguur of trust in de structuur registratie in het UBO-register eenvoudig kan worden voorkomen. Dergelijke rechtsfiguren kunnen binnen het privacyvraagstuk in bepaalde gevallen echter wel een bepaalde functie vervullen.

Wat is de definitie van een uiteindelijk belanghebbende?

Als een uiteindelijk belanghebbende wordt aangemerkt de natuurlijke persoon die de uiteindelijke eigenaar is van of zeggenschap heeft over een onderneming of een rechtspersoon. In het conceptwetsvoorstel wordt dit begrip (nog) niet concreet ingevuld. Dit gebeurt op een later moment in lagere wetgeving. Onder de huidige wetgeving met betrekking tot UBO-identificatie ligt de grens (kortgezegd) bij meer dan 25% van de aandelen of meer dan 25% van de zeggenschap.

Welke gegevens worden in het register opgenomen?

In het register worden ten aanzien van de uiteindelijk belanghebbende in ieder geval de volgende zaken opgenomen:

Openbaar toegankelijk

- Naam;
- Geboortjaar en maand;
- Nationaliteit;
- Woonplaats; en
- De aard en omvang van het door de uiteindelijk belanghebbende gehouden economisch belang en de omvang van dit belang (ingedeeld in verschillende bezitsklassen).

Niet openbaar toegankelijk

- Geboortedag, geboorteplaats en geboorteland;
- Adres;
- Burgerservicenummer (BSN) of een buitenlands fiscaal identificatienummer (TIN)
- Bewijs verificatie identiteit van de UBO;
- Onderbouwing waarom een persoon de status van UBO heeft en bewijs van de aard en omvang van dat belang.

Vanaf wanneer treedt de wet in werking?

De Europese UBO-richtlijn schrijft voor dat Nederland uiterlijk 26 juni 2017 de wetgeving heeft geïmplementeerd. Het is de vraag of dit wordt gehaald. Het consultatietraject duurt vier weken. Daarna moet de wet nog worden besproken in en goedgekeurd door zowel de Tweede als de Eerste Kamer.

Wat betekent dit mogelijk voor u?

De termijn voor het indienen van de UBO-gegevens bedraagt uiterlijk 18 maanden na het tijdstip van inwerkingtreding van de implementatiewet. Dit geldt voor ondernemingen en rechtspersonen die op het moment van inwerkingtreding van de implementatiewet al zijn ingeschreven in het handelsregister. Gelet op deze (vrij ruime) termijn is directe actie niet noodzakelijk.

De toekomstige verplichte publicatie van UBO-gegevens is in uw situatie vanuit privacyoverwegingen echter wellicht ongewenst. Weliswaar wordt een onderscheid gemaakt tussen het openbare deel van het register en het slechts voor bevoegde instanties toegankelijke deel, dat neemt niet weg dat ook publicatie van de openbare gegevens een nadelig effect kan hebben op uw privacy. Dit geldt zeker nu de beschikbare informatie kan worden gecombineerd met andere openbare bronnen (zoals andere gegevens uit het handelsregister of uit het kadaster).

Wel geldt dat in "uitzonderlijke" omstandigheden er per geval kan worden voorzien in een uitzondering op de toegang tot UBO-informatie. Deze uitzondering is bijvoorbeeld aan de orde indien toegang tot de informatie de UBO blootstelt aan een risico op fraude, ontvoering, chantage, etc. Hiertoe dient een verzoek tot afscherming van de desbetreffende UBO-informatie te worden ingediend bij de Kamer van Koophandel. Het is op dit moment nog niet duidelijk hoe hoog de drempel zal zijn om deze uitzondering te kunnen invoeren. Uw relatiemanager kan de wensen en mogelijkheden hiervoor samen met u in kaart brengen.

Verder kan – afhankelijk van de finale vormgeving van de wetgeving – worden nagedacht over het aanpassen van de ondernemingsstructuur om uw privacy zoveel mogelijk te kunnen blijven waarborgen.

